

ВІТАЄМО!

Атестаційна комісія Міністерства освіти і науки України присвоїла вчене звання "Доцент"

БЕРЕЖАНСЬКИЙ Олександр Олегович
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент

ЛЕГКУН Оксана Гаврилівна
кандидат мистецтвознавства, доцент

МАРУНЬКО Орія Адамівна
кандидат філологічних наук, доцент

СИРОТЮК Микола Васильович
кандидат педагогічних наук, доцент

ТКАЧУК Віктор Євгенович
кандидат юридичних наук, доцент

ЧИК Ольга Іванівна
кандидат філологічних наук, доцент

Успішно захистили дисертаційні дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата наук

ВОЛЯНЮК Наталія Миколаївна
кандидат мистецтвознавства

ГАЛАГАН Ігор Михайлович
кандидат педагогічних наук

Степан ШАБАГА кандидат педагогічних наук

Розвиток інформатики, інформаційно-комунікаційних технологій і засобів зв'язку, перехід до неперервної освіти, заснованої на інноваційних підходах до навчання, передбачає перегляд методологічних засад традиційної педагогіки, зокрема спричиняє перебудову інформаційної підготовки учителів технологій. Це пов'язане із впровадженням у педагогічний процес комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання, один із напрямків використання яких — активне застосування сучасних електронних навчально-методичних комплексів (ЕНМК). Саме в цьому напрямі здійснив дисертаційне дослідження молодий науковець нашого навчального закладу Ігор Галаган. Дисертацію "Методична система навчання інформаційних дисциплін майбутніх учителів технологій з використанням електронних навчально-методичних комплексів" на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук він успішно захистив на засіданні спеціалізованої вченої ради у Національному педагогічному університеті ім. М.П.Драгоманова. Його науковими пошуками керував завідувач кафедри теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки НПУ ім.М.П.Драгоманова, доцент Д.Е.Кільдеров. Опонували при захисті перший проректор Уманського ДПУ ім. Павла Тичини, професор А.М. Гедзик і провідний науковий співробітник відділу математики та інформативної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доцент В.В.Лапінський.

Наш дисертант наголошує, що успішне вирішення проблем вивчення дисциплін інформаційного циклу можливе шляхом запровадження інноваційних технологій навчання, зокрема ЕНМК, які мають широкі ресурси для індивідуалізації та диференціації навчання, комп'ютерної візуалізації навчального матеріалу, ефективного зворотного зв'язку, підвищення позитивної мотивації та інтересу до навчання, розвитку самостійності майбутнього вчителя технологій. Разом із тим, вважає молодий науковець, за межами інтересу дослідників і розробників залишається ряд фундаментальних методичних проблем створення і застосування ЕНМК у ВНЗ: місце і роль ЕНМК у вивченні інформаційних дисциплін, методи використання ЕНМК у процесі оволодіння студентів знаннями із дисциплін інформаційного змісту і характеру. Вирішення цих проблем ускладнюється наявністю низки суперечностей в теорії та практиці навчання: між вимогами сучасної освіти у підготовці технологічних

кадрів із високим рівнем інформаційної підготовки та недостатньою якістю, слабкою організаційною ефективністю процесу навчання інформаційних дисциплін; між традиційними формами, методами і засобами навчання та потребою використання ефективних способів навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій, чого вимагають сучасні підходи та принципи навчання; між необхідністю підготовки таких фахівців і недостатньою розробленістю відповідної системи навчання, принципів створення і використання ЕНМК.

Саме такий підхід до вирішення проблеми визначив мету дисертаційного дослідження: наукове обґрунтування і розробка методичної системи вивчення інформаційних дисциплін, заснованої на засадах доцільного та педагогічно виваженого застосування ЕНМК, виявлення їх

ефективності експериментальним шляхом. Для досягнення поставленої мети дисертант проаналізував стан дослідження проблеми у філософській, психолого-педагогічній, науково-методичній літературі, в науково-педагогічній практиці; визначив місце і роль ЕНМК у вивченні інформаційних дисциплін, розкрив і обґрунтував методику інформаційного навчання з використанням ЕНМК; експериментально перевіряв ефективність методичної системи підготовки учителів технологій за допомогою електронних навчально-методичних комплексів.

Це обумовило новизну результатів дисертаційного дослідження: вперше розроблено й обґрунтовано методичну систему навчання із застосуванням ЕНМК за допомогою засобів гіпертексту, мультимедіа- та гіпермедіатеchnологій, а також модернізовано системний, особистісно-орієнтований, технологічний, модульний, діяльнісний, диференційований і компетентнісний підходи до вивчення інформаційних дисциплін з використанням ЕНМК; уточнено принципи

добору, структурування та представлення змісту навчального матеріалу; удосконалено комп'ютерно-дидактичне забезпечення процесу вивчення інформаційних дисциплін майбутніми вчителями технологій. Матеріали дослідження знайшли своє практичне втілення у створенні й апробації 12 ЕНМК з дисциплін інформаційного циклу.

Дисертант визначив склад ЕНМК з навчальних дисциплін: навчально-програмне забезпечення (навчальний план і навчальні програми), навчально-теоретичний матеріал (підручники, посібники, курси лекцій, конспекти лекцій), навчально-практичний матеріал (збірки вправ і завдань, іноземних текстів, описів лабораторних робіт, планів семінарських занять, контрольних або тестових завдань), навчально-бібліографічний матеріал (методичні вказівки з вивчення курсу, з виконання контрольних, розрахунково-графічних, курсових і дипломних робіт і проектів), навчально-довідковий матеріал (фахові і тематичні словники та довідники), навчально-бібліографічний матеріал (відповідні довідники), контрольновимірювальний матеріал.

Дослідно-експериментальна робота проводилась дисертантом упродовж 2012 – 2013 років. Дослідження охопило 224 респонденти, з них 11 осіб як розробники педагогічних програмних засобів, 26 викладачів інформаційних дисциплін вищих закладів освіти, 187 студентів технологічних спеціальностей ВНЗ. Порівняльний аналіз експериментальних даних продемонстрував, що на початку дослідно-експериментальної роботи показники рівнів сформованості знань та вмінь студентів з інформаційних дисциплін в експериментальних і контрольних групах практично не відрізнялися. На завершальному етапі експерименту високим рівнем сформованості знань та вмінь оволоділи 28 % студентів експериментальних груп проти 14 % у контрольних групах, достатнім рівнем – 42 % в експериментальних групах проти 31 % у контрольних і середнім рівнем – 22 % студентів експериментальних груп проти 35 % у контрольних. Низький рівень сформованості знань та вмінь у студентів експериментальних груп рівнявся 8 %, тоді як у контрольних групах цей рівень показали 20 % студентів.

Дисертант вважає, що процес вивчення інформаційних дисциплін вчителями технологій із використанням ЕНМК сприятиме підвищенню якості знань та вмінь студентів і може бути запроваджений у навчально-педагогічну практику вищої школи.

ДО ДІТЯЧОЇ ДУШІ

Продовжується творча співпраця науковця нашого навчального закладу Олени Цигипало і доктора психологічних наук, професора Рівненського державного гуманітарного університету Романа Павелківа. Свідченням цього стало чергове навчальне видання — підручник "Дитяча психологія", що побачив світ у видавництві "Академвидав" у рамках популярної серії "Альма-матер". Свій підхід до викладу навчального матеріалу автори базують на відомій аксіомі, згідно з якою психічний розвиток дитини визначальною мірою проектує майбутнє людини. Власне такий методологічний концепт актуалізує теоретичну і прикладну інформацію підручника, де розкрито сутність, основні засади, методи дитячої психології та її значення в діяльності вихователя дошкільного закладу, а також висвітлено основні психічні процеси, що зумовлюють життєдіяльність дошкільника, становлення особистості, вікові новоутворення, кризи та шляхи їх подолання. Пізнавальну і практичну цінність має інформація про психологічну готовність дитини до школи, методи опанування різних видів діяльності.

Практично весь матеріал підручника служить підтвердженням тези про те, що дитинство є періодом найшвидшого та найінтенсивнішого розвитку людини, а раннє і дошкільне дитинство передбачає таку кількість

своєрідних життєвих етапів, як ніякий інший життєвий період. Це пояснюється тим, що впродовж перших 6 – 7 років життя у психіці дитини відбуваються грандіозні позитивні зміни. Пізнаючи світ і себе, вона поступово формується як особистість, розвиває свої психічні якості та властивості, внутрішній світ, у міру своїх фізичних, інтелектуальних і духовних сил включається у життєдіяльність соціуму.

У шести розділах підручника насамперед розкриваються загальні засади дитячої психології, зокрема її сутність, методологія та методи, закономірності психічного розвитку дитини. Значна увага приділена психологічним особливостям дитини у фазах новонародженості, немовлячому та ранньому віці. У розділі "Психологічна характеристика діяльності дитини в дошкільному віці" розкривається гра, як провідна форма діяльності дітей дошкільного віку, продуктивні, трудові та навчальні види діяльності дошкільників, а також спілкування дитини з дорослими й однолітками.

Важливе місце належить висвітленню розвитку пізнавальних процесів дошкільника, наголошується на особливостях його уваги, розвитку мислення і мовлення, сенсорики і пам'яті, формування уяви. Досліджується емоційно-вольова сфера, зокрема акцентується на особливостях емоцій

і почуттів, волі та її ролі у поведінці дитини. Автори підручника звертаються до проблеми формування особистості дитини дошкільного віку, звертають увагу на умови такого формування, на розвиток мотиваційної сфери і становлення самосвідомості дитини та її здатності до самооцінки.

Навчальне видання розкриває аспекти морального розвитку особистості дошкільника, насамперед його моральної поведінки. Аналізуються причини негативних особистісних утворень у дітей, а також фактори, що впливають на емоційне благополуччя дитини в групі. Значна увага приділена темпераменту та характеру дошкільника, віковим особливостям виникнення і прояву різних властивостей темпераменту, співвідношенню в ньому спадковості і набутих ознак, врахуванню особливостей темпераменту і характеру дитини у навчально-виховній роботі.

У книзі подається методика вивчення та розвитку пізнавальних, практичних, спеціальних здібностей дитини, методика роботи з обдарованими дошкільниками. Завершується теоретичний матеріал підручника характеристикою процесу формування психологічної готовності дитини до школи в різних видах діяльності та в аспектах мотиваційної, емоційно-вольової, розумової та соціально-психологічної готовності.

До кожної теми підручника додається комплекс проблемно-аналітичних запитань і завдань. Видання збагачене ґрунтовним термінологічним словником, розширеним списком спеціальної літератури.

